

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, judecător O. Cojocar
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători - D. Manole, A. Bostan, Iu. Cotruță

Î N C H E I E R E

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova

Judecători – Luiza Gafton, Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Ministerul Justiției al RM și de Mahu Mihail împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, prin care a fost modificată hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2016 de admitere parțială a acțiunii, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mahu Mihail către Ministerul Justiției al RM privind încasarea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 24 noiembrie 2015, Mahu Mihail a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 200000 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că i-a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest pe o perioadă îndelungată, mai mult de 12 luni, fără a fi indicate motivele concrete care au stat la baza aplicării acestei măsuri, fără a fi luat în calcul circumstanțele invocate în contextul eliberării sale, invocând art.25 al Constituției RM, potrivit căruia, libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile, totodată, făcând referire la prevederile CEDO, care stipulează că: „Orice persoană are dreptul la libertate și siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa”.

Mai mult ca atât, acest drept devine actual ori de câte ori o persoană interacționează cu autoritățile.

Potrivit Constituției RM, libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile. Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sunt permise în cazurile și cu procedura prevăzută de lege.

Prin hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Mahu Mihail prejudiciul moral în mărime de 1000 (una mie) lei. În rest, pretenția lui Mahu Mihail privind încasarea prejudiciului moral, a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2016 a fost modificată în partea stabilirii cuantumului despăgubirii morale, suma de la 1000 de lei fiind majorată la 22000 de lei.

La 10.01.2017, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, prin care a solicitat casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel eronat a interpretat legea, infracțiunea pentru care este învinuit Mahu Mihail este una deosebit de gravă și reținerea lui sub arest mai mult de 90 de zile este îndreptățită.

La 04.05.2017, Mahu Mihail a declarat recurs împotriva deciziei nominalizate, prin care a solicitat casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii, indicând că termenul arestării poate fi prelungit de judecător sau de instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurilor invocate în cererea de recurs, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și de Mahu Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Alineatele (2) și (3) ale articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Verificând prin prisma normele de drept citate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și de Mahu Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, deoarece recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel, ci au formulat doar critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Această situație indică la caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului. Or, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actelor recurate.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Față de cele indicate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, iar în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau acelor circumstanțe ale aplicării eronate ale normelor de drept material sau procedural, care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

Sub acest aspect, Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel, recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991*), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și de Mahu Mihail, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Ministerul Justiției al RM și de Mahu Mihail.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Luiza Gafton

Maria Ghervas